

Босна и Херцеговина
Министарство финансија и трезора

КВАРТАЛНИ ИЗВЈЕШТАЈ О СПОЉНОМ ДУГУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Трећи квартал 2023. године

(ревидирани извјештај)

Сарајево, новембар 2023. године

Садржај

Скраћенице.....	3
Увод	4
Стање спољног дуга БиХ (у мил КМ)	5
Кретање спољног дуга БиХ и односа спољног дуга БиХ и БДП-а.....	6
Стање спољног дуга БиХ по кредиторима (у мил КМ)	7
Стање спољног дуга БиХ према периоду настанка обавезе (у мил КМ)	8
Спољна задуженост (нови дуг) по намјени кориштења кредита.....	9
Валутна структура спољног дуга БиХ (у мил КМ)	10
Структура каматних стопа спољног дуга БиХ (у мил КМ)	10
Валутна и структура каматних стопа спољног дуга БиХ – К3 2023. године	11
Структура сервисираних обавеза спољног дуга БиХ према алокацији обавеза (у мил КМ)	12
Сервисиране обавезе спољног дуга БиХ по кредиторима и структури обавеза (у мил КМ)	13
Сервисиране обавезе спољног дуга БиХ по кредиторима и структури обавеза за К3 2023. године	14
Стање дуга по спољним гаранцијама БиХ (у мил КМ).....	15
Показатељи ризика спољног дуга БиХ.....	16

Скраћенице

ATM - Просјечно вријеме доспијећа

ATR - Просјечно вријеме рефиксирања дуга

BAWAG - Банка за рад и економију и Аустријска поштанска штедионица

БДП – Бруто друштвени производ

СЕВ - Развојна банка Савјета Европе

СЕХИМ банка – Извозно-увозна банка Кине

СРП - Уговорена обрачунска валута Свјетске банке за обавезе по Консолидованом зајму WBIBRD-а

ЕВА - ERSTE Банка

ЕБРД - Европска банка за обнову и развој

ЕИБ - Европска инвестициона банка

ЕК – Европска комисија

ЕХИМ BANK Hungary – Извозно-увозна банка Мађарске

Еврообвезнице РС – Обвезнице Републике Српске емитоване на међународном тржишту

ИФАД - Међународни фонд за развој пољопривреде

КЕХИМ - Извозно - увозна банка Кореје

КfW - Њемачка развојна банка

КWT - Кувајтски фонд за арапски економски развој

К1 – Први квартал 2023. године (обухвата период од 1. 1.-31. 3. 2023. године)

К2 – Други квартал 2023. године (обухвата период од 1. 4.-30. 6. 2023. године)

К3 – Трећи квартал 2023. године (обухвата период од 1. 7.-30. 9. 2023. године)

IMF - Међународни монетарни фонд

OFID - ОПЕС фонд за међународни развој

RBA - Raiffeisen banka A.G.

SDR - Специјална права вучења (Special Drawing Rights), обрачунска јединица коју користи IMF, Свјетска банка и неколико других међународних институција. Састоји се од „корпе валута“ коју сачињавају USD (43,38%), EUR (29,31%), CNY (12,28%), JPY (7,59%) и GBP (7,44%)

SFD - Саудијски развојни фонд

UCBA - UniCredit Bank Austria

WBIBRD - Свјетска банка - Међународна банка за обнову и развој

WBIDA - Свјетска банка - Међународна асоцијација за развој

Увод

На основу расположивих података¹, Министарство финансија и трезора БиХ је сачинило ревидирани Квартални извјештај о спољном дугу БиХ за трећи квартал 2023. године, који приказује стање и структуру спољног дуга БиХ на крају овог квартала. Квартални извјештај обухвата сљедеће сегменте: стање спољног дуга БиХ кроз период и стање спољног дуга БиХ по кредиторима, валутну и каматну структуру спољног дуга БиХ, структуру сервиса спољног дуга БиХ, стање дуга по спољним државним гаранцијама и индикаторе ризика спољног дуга БиХ.

Термини коришћени у Кварталном извјештају о спољном дугу БиХ, а на основу дефиниција утврђених у Закону о задуживању, дугу и гаранцијама БиХ, члан 3. – дефиниције („Службени гласник БиХ“, бр. 52/05, 103/09 и 90/16), имају сљедећа значења:

Државни дуг: дуг изражен у домаћој валути чији је зајмопримац Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине у име Босне и Херцеговине.

Спољни државни дуг: државни дуг настао у складу с међународним споразумом. Дуг настао у периоду од 2. априла 1992. до 14. децембра 1995. године не сматра се спољним дугом државе.

Спољна државна гаранција: гаранција државе да ће зајам који је предмет међународног споразума отплатити у цијелости или дјелимично уколико то не уради зајмопримац.

Дуг ентитета: дуг изражен у домаћој валути чији је зајмопримац, директно или индиректно, министарство финансија ентитета у име ентитета.

Спољни дуг ентитета: дуг ентитета који је предмет међународног споразума закљученог у складу са процедурама дефинисаним Законом о задуживању дугу и гаранцијама БиХ.

Такође, за потребе израде Извјештаја, а у циљу једнообразности и једноставности презентовања података остали кориштени термини су:

Спољни дуг БиХ: дуг који укључује спољни државни дуг, спољни дуг ентитета, спољни дуг јединица локалне самоуправе и спољни дуг јавних предузећа.

Спољни дуг јединица локалне самоуправе: спољни дуг јединица локалне самоуправе, чије се уговарање и сервисирање врши директно између јединица локалне самоуправе и ино-кредитора

Спољни дуг јавних предузећа: спољни дуг јавних предузећа евидентираних у Регистру правних лица које оснивају Институције Бих, а који се води у Министарству правде БиХ. Уговарање и сервисирање ових кредита врши се директно између предузећа и ино-кредитора.

Стари дуг: спољни државни дуг настао прије 2. 4. 1992. године, односно дуг који је Босна и Херцеговина преузела као насљеђене међународне обавезе, настале до 2. 4. 1992. године, а које су након преговора са ино-повјериоцима реконструисане и репрограмиране.

Нови дуг: спољни дуг БиХ настао после 14. 12. 1995. године.

Спољна гаранција БиХ: укључује спољну државну гаранцију и спољну гаранцију ентитета.

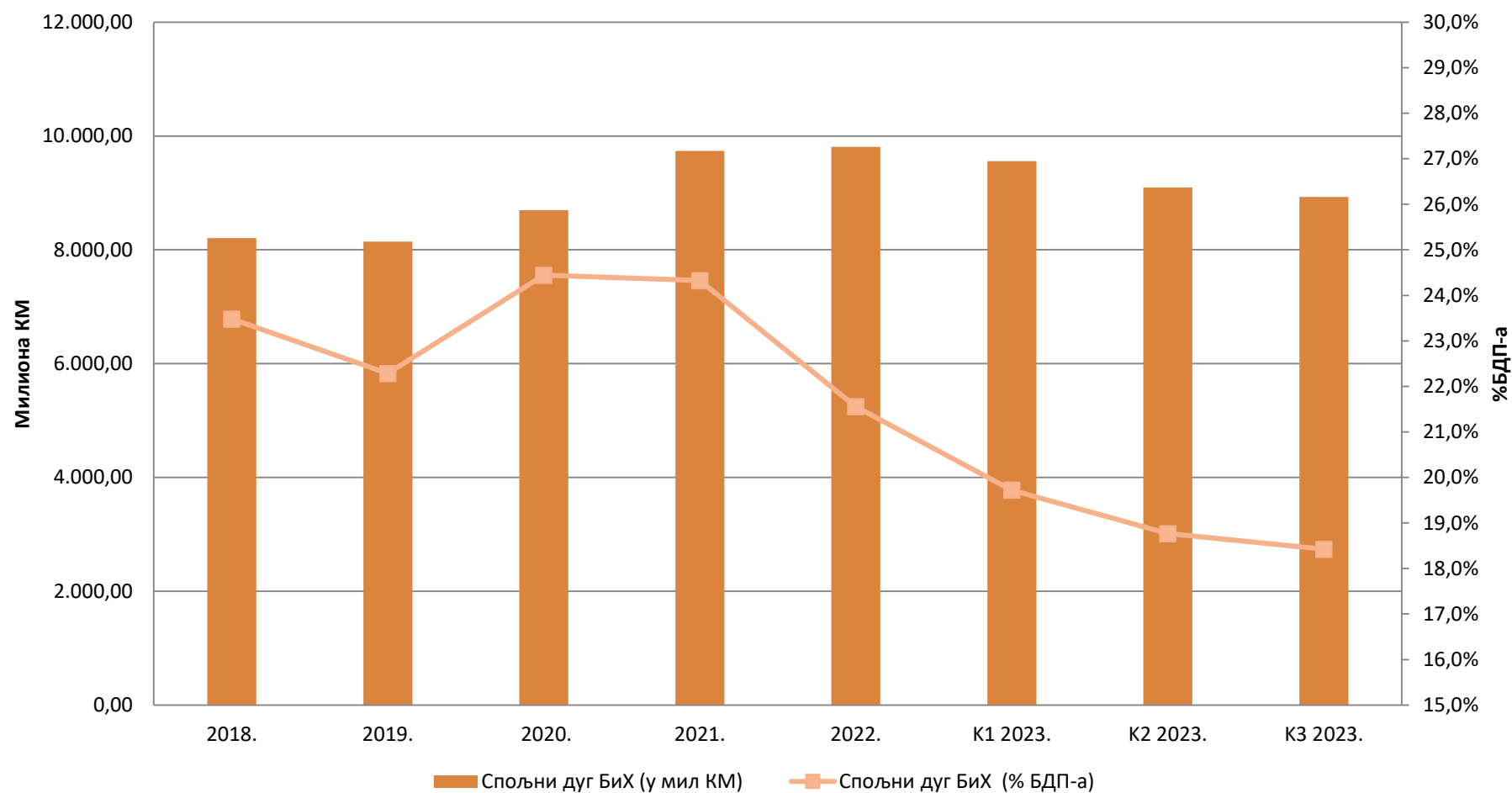
Спољна гаранција ентитета: гаранција ентитета на зајмове плативе у страној валути за које је влада ентитета/министарство финансија ентитета у име ентитета носилац гаранције.

¹ Подаци о стању спољног дуга БиХ за II и III квартал 2023.године су прелиминарни.

Стање спољног дуга БиХ (у мил КМ)

	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	K1 2023.	K2 2023.	K3 2023.
Спољни државни дуг								
Република Српска	2.975,52	3.025,39	3.141,78	3.197,85	3.042,63	2.952,06	2.882,61	2.828,02
Федерација БиХ	4.636,58	4.533,95	4.980,37	5.391,27	5.408,70	5.267,53	5.207,80	5.105,64
Брчко дистрикт	49,64	53,61	51,28	48,14	48,18	45,48	45,62	45,73
Институције БиХ	73,95	69,05	66,44	63,49	60,17	48,15	46,88	45,20
Укупно	7.735,69	7.682,00	8.239,87	8.700,75	8.559,68	8.313,22	8.182,91	8.024,59
Спољни дуг ентитета								
Република Српска	373,89	368,22	363,99	946,83	1.158,07	1.157,37	827,19	827,19
Федерација БиХ	79,00	76,22	72,65	66,03	58,75	52,20	52,14	50,47
Укупно	452,89	444,44	436,64	1.012,86	1.216,82	1.209,57	879,33	877,66
Спољни дуг јединица локалне самоуправе								
Република Српска	16,33	16,33	21,75	23,84	25,34	26,46	24,81	25,51
Укупно	16,33	16,33	21,75	23,84	25,34	26,46	24,81	25,51
Спољни дуг јавних предузећа								
Институције БиХ	0,00	0,00	0,00	0,00	8,76	8,09	8,09	0,00
Укупно	0,00	0,00	0,00	0,00	8,76	8,09	8,09	0,00
Спољни дуг БиХ								
Република Српска	3.365,74	3.409,94	3.527,52	4.168,52	4.226,04	4.135,89	3.734,61	3.680,72
Федерација БиХ	4.715,58	4.610,17	5.053,02	5.457,30	5.467,45	5.319,73	5.259,94	5.156,11
Брчко дистрикт	49,64	53,61	51,28	48,14	48,18	45,48	45,62	45,73
Институције БиХ	73,95	69,05	66,44	63,49	68,93	56,24	54,97	45,20
Укупно	8.204,91	8.142,77	8.698,26	9.737,45	9.810,60	9.557,34	9.095,14	8.927,76

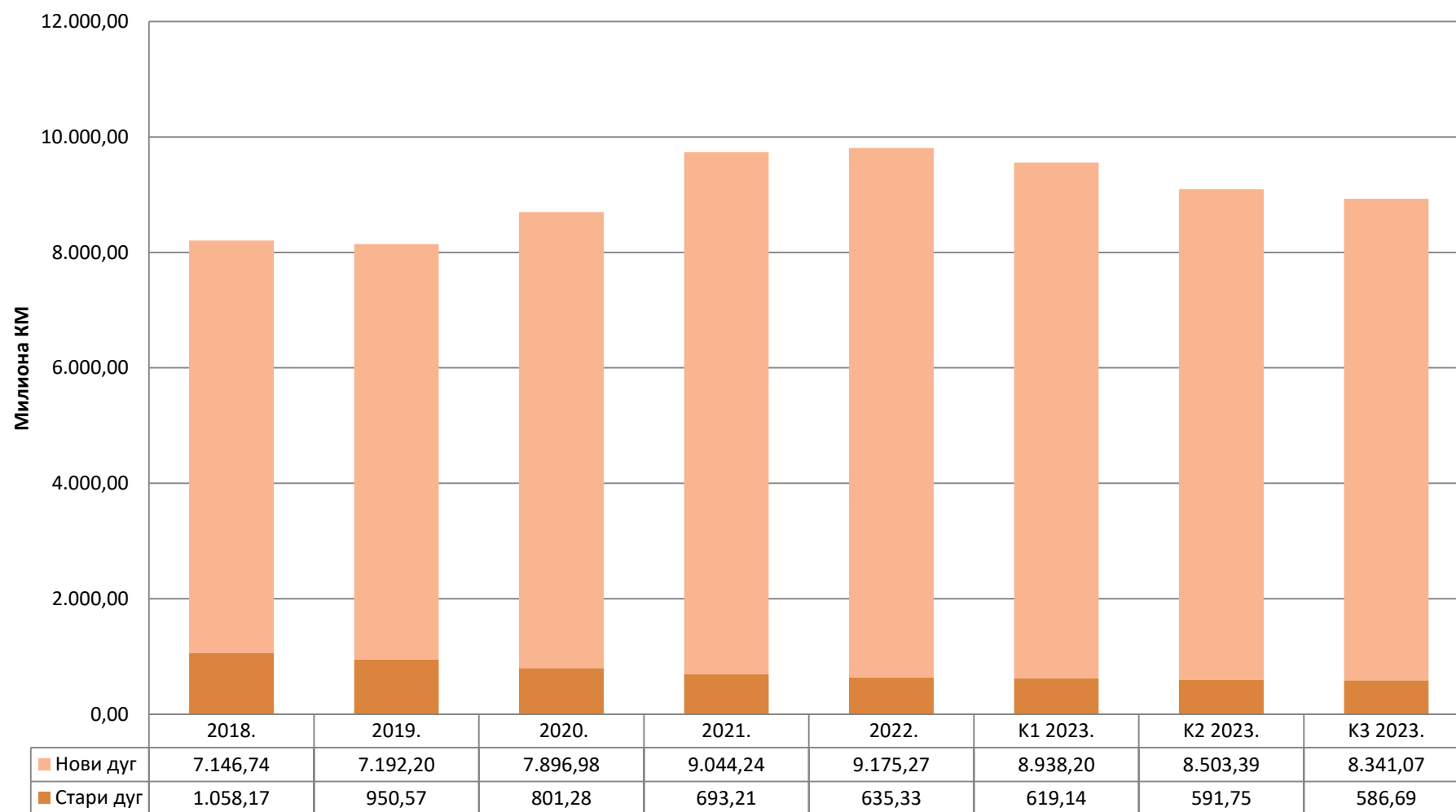
Кретање спољног дуга БиХ и односа спољног дуга БиХ и БДП-а

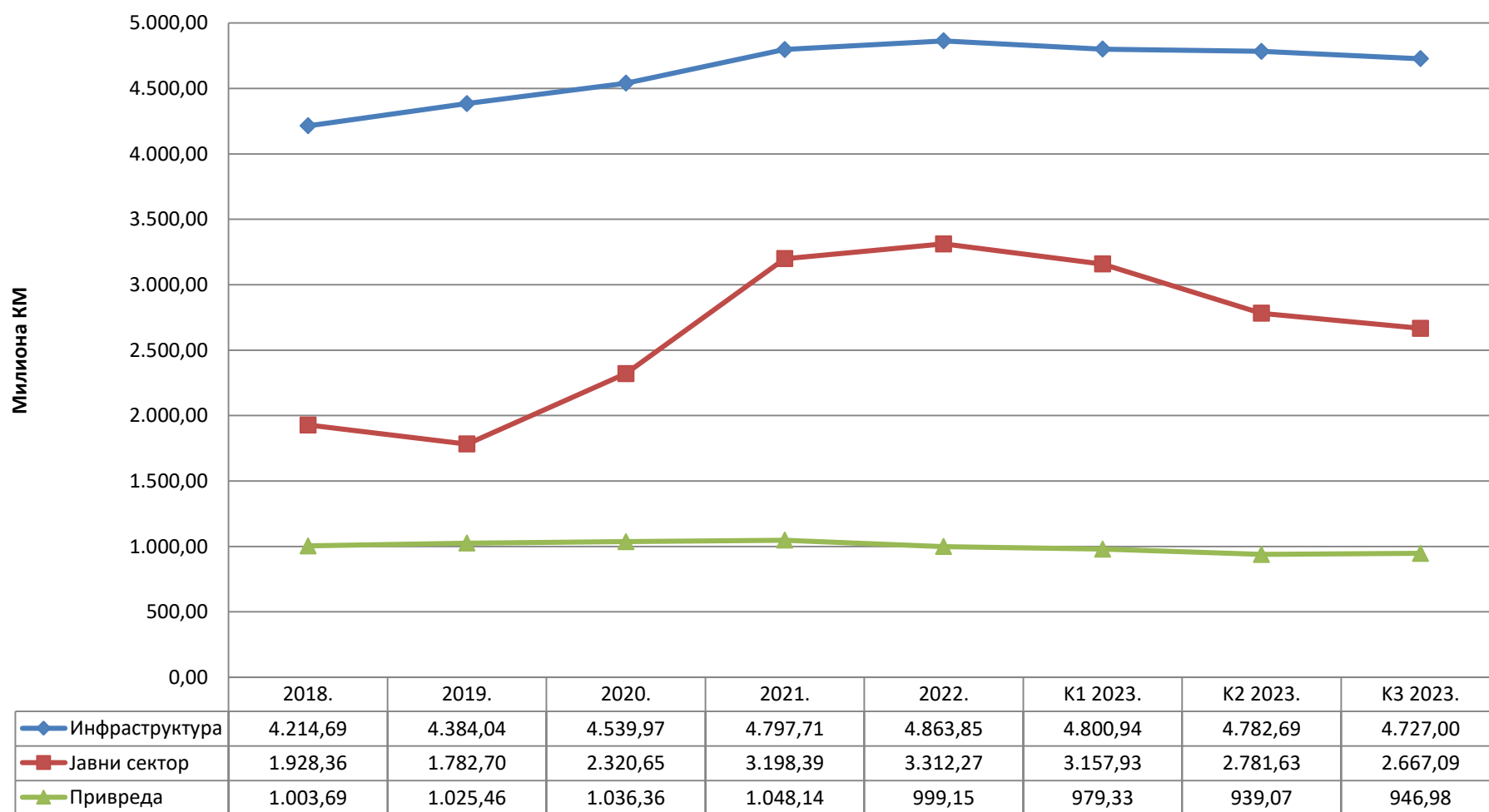
Стање спољног дуга БиХ по кредиторима (у мил КМ)

Кредитор	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	K1 2023.	K2 2023.	K3 2023.
BAWAG	4,80	2,61	0,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Влада Белгије	3,68	3,26	2,85	2,43	2,01	2,01	2,01	2,01
СЕБ	116,15	126,98	144,73	171,58	172,55	171,05	167,11	170,92
EBA	14,89	14,40	12,65	10,89	9,13	8,50	8,25	7,61
EBRD	549,93	528,41	620,62	731,18	817,23	834,67	834,40	825,60
EIB	1.882,51	2.001,81	2.019,54	2.101,67	2.152,73	2.129,70	2.182,81	2.153,75
EK	211,23	183,85	160,38	381,39	361,83	264,04	264,04	244,48
EXIM BANK Hungary	0,00	0,00	0,00	0,00	215,14	215,14	215,14	215,14
Влада Шпаније	120,38	103,12	85,85	68,58	51,31	51,06	42,68	42,44
IFAD	82,93	87,49	90,05	93,32	94,00	91,28	88,90	90,95
Влада Јапана	162,93	200,18	212,72	200,33	175,49	170,92	151,84	151,49
KEXIM	150,96	134,56	127,59	120,62	105,30	105,30	101,27	101,27
KfW	143,82	154,22	196,31	209,04	171,04	165,04	152,81	146,81
KWT	70,43	73,71	62,99	62,16	84,85	85,27	88,07	91,87
Лондонски клуб кредитора	109,13	72,75	36,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
IMF	414,14	306,56	907,70	923,24	895,90	861,27	847,55	757,61
OFID	146,62	164,55	202,07	246,75	238,87	228,81	224,62	220,67
Паришки клуб кредитора	638,61	601,11	545,24	502,12	478,87	476,70	460,55	463,60
Влада Пољске	26,49	24,32	22,14	19,97	17,80	17,80	16,71	16,71
Република Португал	66,04	65,35	64,65	59,14	53,64	48,13	48,13	48,13
RBA	48,74	41,15	33,11	25,07	18,68	16,52	15,70	13,93
SFD	95,96	100,75	99,82	110,62	132,09	128,02	126,47	122,74
Република Србија	15,35	12,55	11,19	10,15	9,11	9,11	8,59	8,59
UCBA	51,07	43,55	36,64	31,01	24,18	22,72	20,92	19,46
WBIBRD	956,31	1.003,33	1.077,95	1.196,58	1.224,27	1.204,76	1.195,15	1.193,12
WBIDA	1.793,23	1.763,62	1.596,10	1.544,28	1.389,25	1.334,19	1.244,67	1.232,11
Еврообвезнице РС	328,58	328,58	328,58	915,33	915,33	915,33	586,75	586,75
Укупно спољни дуг БиХ	8.204,91	8.142,77	8.698,26	9.737,45	9.810,60	9.557,34	9.095,14	8.927,76

Стање спољног дуга БиХ према периоду настанка обавезе (у мил КМ)

Спољна задуженост (нови дуг) по намјени кориштења кредита

Валутна структура спољног дуга БиХ (у мил КМ)

Валута	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	К1 2023.	К2 2023.	К3 2023.
EUR	4.807,12	4.902,60	5.103,48	6.222,99	6.517,69	6.387,17	6.071,93	6.013,35
USD	588,85	551,86	492,31	478,18	457,06	430,00	420,33	413,44
SDR	2.140,68	2.008,59	2.456,03	2.418,02	2.232,65	2.146,79	2.042,81	1.940,00
CPU	142,48	126,23	102,13	84,93	66,16	65,01	54,14	54,86
Остале валуте ²	525,78	553,49	544,31	533,33	537,04	528,37	505,93	506,11
Укупно	8.204,91	8.142,77	8.698,26	9.737,45	9.810,60	9.557,34	9.095,14	8.927,76

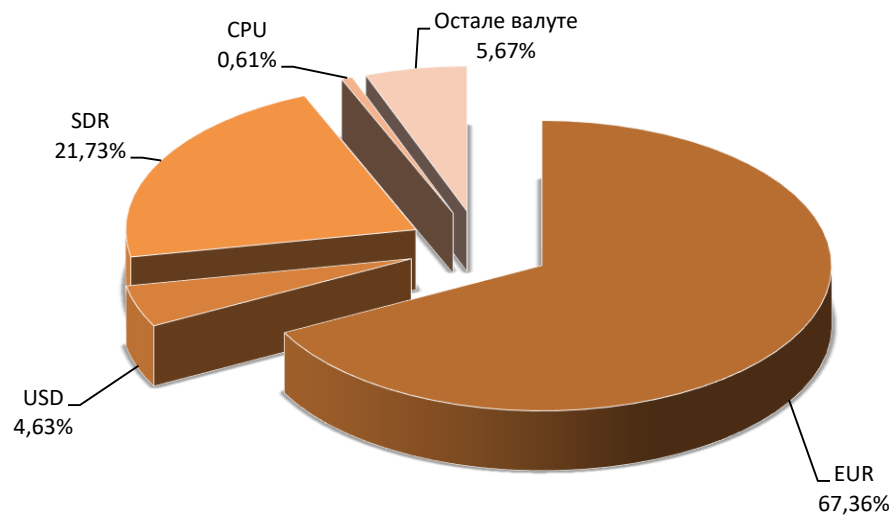
Структура каматних стопа спољног дуга БиХ (у мил КМ)

Каматна стопа	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	К1 2023.	К2 2023.	К3 2023.
Фиксна каматна стопа	4.894,41	5.546,65	5.424,11	6.321,62	6.362,06	6.164,87	5.725,94	5.666,83
Варијабилна каматна стопа	3.310,50	2.596,12	3.274,15	3.415,83	3.448,54	3.392,47	3.369,20	3.260,93
Укупно	8.204,91	8.142,77	8.698,26	9.737,45	9.810,60	9.557,34	9.095,14	8.927,76

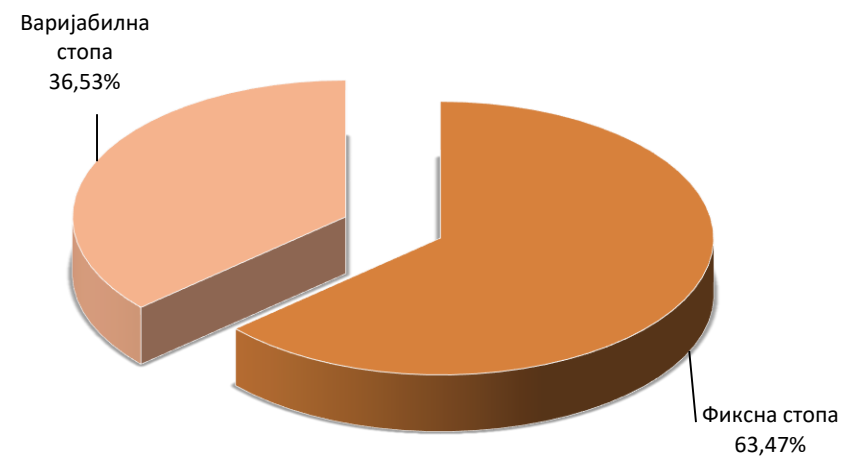
² Остале валуте: JPY, KRW, CHF, KWD, SAR, CAD, SEK, DKK, GBP.

Валутна и структура каматних стопа спољног дуга БиХ – К3 2023. године

Валутна структура спољног дуга -
30.09.2023. године

Структура каматних стопа спољног дуга -
30.09.2023. године

Структура сервисираних обавеза спољног дуга БиХ према алокацији обавеза (у мил КМ)

Сервис дуга	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	K1 2023.	K2 2023.	K3 2023.
Спољни државни дуг								
Република Српска	330,48	271,05	239,51	241,83	254,23	99,72	81,45	110,31
Федерација БиХ	612,34	506,40	487,27	516,34	534,60	220,37	155,17	234,78
Брчко дистрикт	7,11	8,50	9,23	7,12	7,70	3,87	0,51	4,84
Институције БиХ	5,42	7,74	8,52	7,50	5,82	12,16	1,41	2,80
Укупно	955,35	793,69	744,53	772,79	802,35	336,12	238,54	352,73
Спољни дуг ентитета								
Република Српска	14,09	21,80	20,33	19,92	47,73	0,72	365,98	0,00
Федерација БиХ	6,28	5,37	4,81	9,41	9,80	8,20	0,00	0,45
Укупно	20,37	27,17	25,14	29,33	57,53	8,92	365,98	0,45
Спољни дуг јединица локалне самоуправе								
Република Српска	0,71	0,68	1,65	3,19	3,72	0,00	2,43	0,00
Укупно	0,71	0,68	1,65	3,19	3,72	0,00	2,43	0,00
Спољни дуг јавних предузећа								
Институције БиХ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,97	0,84	0,10	8,34
Укупно	0,00	0,00	0,00	0,00	0,97	0,84	0,10	8,34
Спољни дуг БиХ								
Република Српска	345,28	293,53	261,49	264,94	305,68	100,44	449,86	110,31
Федерација БиХ	618,62	511,77	492,08	525,75	544,40	228,57	155,17	235,23
Брчко дистрикт	7,11	8,50	9,23	7,12	7,70	3,87	0,51	4,84
Институције БиХ	5,42	7,74	8,52	7,50	6,79	13,00	1,51	11,14
Укупно	976,43	821,54	771,32	805,31	864,57	345,88	607,05	361,52

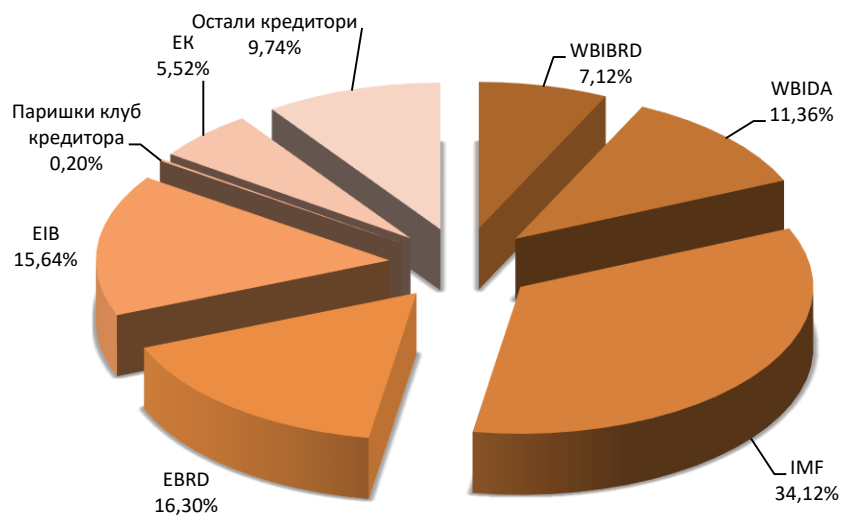
Сервисирани обавезе спољног дуга БиХ по кредиторима и структури обавеза (у мил КМ)

Кредитор	Сервис дуга	2018.	2019.	2020	2021	2022.	К1 2023.	К2 2023.	К3 2023.
WBIBRD	Главница	41,39	47,00	51,87	51,87	59,27	18,16	14,08	17,96
	Камата, сервисни и остали трошкови	11,39	17,73	19,05	16,50	18,38	6,32	8,54	7,79
	Укупно	52,78	64,73	70,92	68,37	77,65	24,48	22,62	25,75
WBIDA	Главница	92,93	105,88	120,65	127,66	185,09	40,51	71,08	37,86
	Камата, сервисни и остали трошкови	37,65	38,40	41,80	15,44	15,63	3,70	3,07	3,19
	Укупно	130,58	144,28	162,45	143,10	200,72	44,21	74,15	41,05
IMF	Главница	337,09	114,22	0,00	24,80	39,91	25,79	0,00	103,33
	Камата, сервисни и остали трошкови	16,02	12,91	12,03	10,62	24,44	15,91	17,79	20,03
	Укупно	353,11	127,13	12,03	35,42	64,35	41,70	17,79	123,36
EBRD	Главница	110,06	110,76	114,14	125,89	114,47	36,89	28,75	45,46
	Камата, сервисни и остали трошкови	8,18	8,55	6,82	15,76	13,02	7,57	5,41	13,48
	Укупно	118,24	119,31	120,96	141,65	127,49	44,46	34,16	58,94
EIB	Главница	76,34	78,47	96,77	97,61	101,55	37,30	18,96	39,04
	Камата, сервисни и остали трошкови	21,74	21,87	21,96	20,45	22,60	11,24	9,85	17,49
	Укупно	98,08	100,34	118,73	118,06	124,15	48,54	28,81	56,53
Паришки клуб кредитора	Главница	36,89	41,95	46,71	52,23	30,69	0,00	16,56	0,00
	Камата, сервисни и остали трошкови	9,36	8,25	6,72	5,07	3,84	0,62	1,26	0,72
	Укупно	46,25	50,20	53,43	57,30	34,53	0,62	17,82	0,72
Лондонски клуб кредитора	Главница	36,38	36,38	36,38	36,38	0,00	0,00	0,00	0,00
	Камата, сервисни и остали трошкови	0,70	0,52	0,31	0,09	0,00	0,00	0,00	0,00
	Укупно	37,08	36,90	36,69	36,47	0,00	0,00	0,00	0,00
ЕК	Главница	7,83	27,38	23,47	23,47	19,56	97,79	0,00	19,56
	Камата, сервисни и остали трошкови	3,90	3,90	3,52	3,12	3,34	1,96	0,61	0,39
	Укупно	11,73	31,28	26,99	26,59	22,90	99,75	0,61	19,95
Остали кредитори ³	Главница	100,61	110,47	132,38	140,48	144,57	32,79	371,64	27,68
	Камата, сервисни и остали трошкови	27,94	36,84	36,70	37,80	68,12	9,07	39,44	7,53
	Укупно	128,55	147,31	169,08	178,28	212,69	41,86	411,08	35,21
Укупно		976,40	821,48	771,28	805,24	864,49	345,62	607,04	361,51
Провизије и банкарски трошкови		0,03	0,06	0,04	0,07	0,08	0,26	0,01	0,01
Свеукупно		976,43	821,54	771,32	805,31	864,57	345,88	607,05	361,52

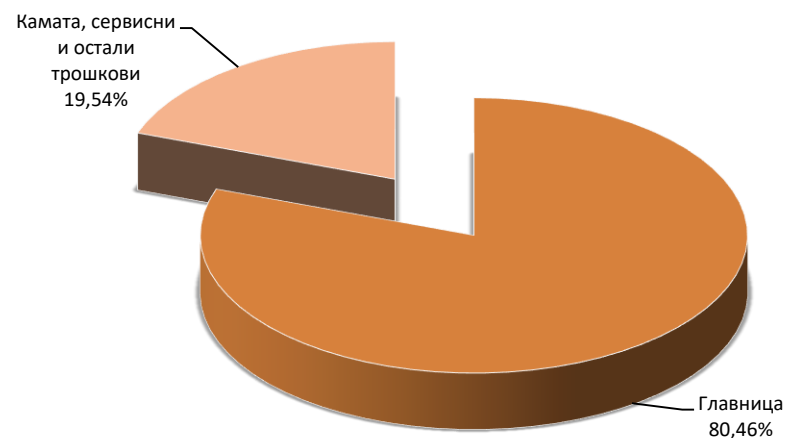
³ Остали кредитори: BAWAG, EBA, KEXIM, KWT, IFAD, KfW, OFID, RBA, СЕВ, SFD, УСВА, Влада Белгије, Влада Јапана, Влада Шпаније, Влада Пољске, Влада Португала, Република Србија, Еурообвезнице РС, EXIM BANK Hungary.

Сервисирани обавезе спољног дуга БиХ по кредиторима и структури обавеза за К3 2023. године

Структура сервисираних обавеза по кредиторима - К3 2023. године

Структура сервисираних главница и камата - К3 2023. године

Стање дуга по спољним гаранцијама БиХ (у мил КМ)

Кредитор	Зајмопримац	Давалац гаранције	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	К1 2023.	К2 2023.	К3 2023.
Спољна државна гаранција										
EBRD	А.Д. "Водовод и канализација" Бијељина	БиХ Подгаранција РС	5,77	4,95	4,12	3,30	2,47	2,06	2,06	1,65
EBRD	ЈП "Аутопутеви Републике Српске" Бања Лука (Коридор Vc у РС-у I дио)	БиХ Подгаранција РС	0,00	40,92	106,47	126,08	116,35	110,53	110,53	104,71
EBRD	ЈП "Аутопутеви Републике Српске" Бања Лука (Аутопут Бања Лука-Добој I дио)	БиХ Подгаранција РС	281,51	248,87	216,23	183,59	150,96	150,96	134,64	134,64
EBRD	„Топлана“ А.Д. Приједор	БиХ Подгаранција РС	12,55	11,41	10,27	9,13	7,99	7,99	7,42	7,42
Укупно спољне државне гаранције			299,83	306,15	337,09	322,10	277,77	271,54	254,65	248,42
Спољна гаранција ентитета										
CEXIM банка	Хидроелектрана „Дабар“ д.о.о. за производњу и продају електричне енергије Требиње	РС	-	-	-	-	-	-	-	1,96
Укупно спољне гаранције ентитета			-	-	-	-	-	-	-	1,96
Свеукупно спољне гаранције БиХ			299,83	306,15	337,09	322,10	277,77	271,54	254,65	250,38

Показатељи ризика спољног дуга БиХ

	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	К1 2023.	К2 2023.	К3 2023.
БДП ⁴ (у мил КМ)	34.946,6	36.538,0	35.584,4	40.030,6	45.518,0	48.462,0	48.462,0	48.462,0
Спољни дуг/БДП (%)	23,5%	22,3%	24,4%	24,3%	21,6%	19,7%	18,8%	18,4%
АТМ за спољни дуг (године)	7,3	7,2	6,7	6,6	6,3	6,3	6,7	6,7
АТР за спољни дуг (године)	4,4	5,1	4,5	4,6	4,4	4,2	4,5	4,5
Дуг по варијабилној каматној стопи (%)	40,3%	31,9%	37,6%	35,1%	35,2%	35,5%	37,0%	36,5%
Дуг у неEUR страним валутама (%)	41,4%	39,8%	41,3%	36,1%	33,6%	33,2%	33,2%	32,6%

⁴ Извор: За 2018. годину Агенција за статистику БиХ, Бруто домаћи производ-расходни приступ објављено 9.2.2023. године, за период 2019-2022. Агенција за статистику БиХ, Бруто домаћи производ - расходни приступ објављено 29.9.2023. године, за 2023.годину Дирекција за економско планирање, Документ оквирног буџета, Макроекономске пројекције 2024.-2026. године (Макроекономски показатељи за период 2021-2026), септембар 2023. године.